

**TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA UMĚNÍ A ARCHITEKTURY**

GENERACE

BcA. LUKÁŠ BARTOŇ

KVĚTEN 2016

PROHLÁŠENÍ

Byl jsem seznámen s tím, že se na mou diplomovou práci plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 - školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím této diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu použití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tom případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem. Současně prohlašuji, že tištěná verze se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Dne 1.5.2016

OBSAH

ÚVOD	3
1 GENERACE	5
1.1 PŘEDSTAVENÍ PŘEDCHOZÍCH GENERACÍ	7
1.1.1 BABY BOOMERS	7
1.1.2 GENERACE X	7
2 GENERACE Y	8
2.1 DEFINICE GENERACE Y	8
2.1.1 ČASOVÉ OHRANIČENÍ	8
2.1.2 NÁZVOSLOVÍ	9
2.1.3 GEOGRAFICKÝ VLIV	9
2.2 FORMOVÁNÍ GENERACE Y	10
2.2.1 HISTORICKÉ UDÁLOSTI	10
2.2.2 SVOBODA	11
2.2.3 VZDĚLANOST	11
2.2.4 NÁSTUP DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	12
3 ZPOVĚĚ GENERACE Y	13
3.1 POHLED VEŘEJNOSTI NA GENERACI Y	13
3.1.1 POHLED MÉDIÍ NA GENERACI Y	13
3.1.2 OSOBNÍ POHLED NA GENERACI Y	14
3.1.3 POHLED SOCIOLOGA NA GENERACI Y	15

3.2	MÁ ZPOVĚĎ	18
3.3	ZPOVĚDI MÝCH PŘÁTEL.....	21
3.3.1	ZPOVĚĎ 1	21
3.3.2	ZPOVĚĎ 2	23
3.3.3	ZPOVĚĎ 3	24
3.3.4	ZPOVĚĎ 4	25
4	KONCEPT PRÁCE	26
4.1	VÝVOJ	26
4.2	VÝTVARNÁ INSTALACE	27
4.3	MÁ PRÁCE V KONTEXTU SOUČASNÉHO UMĚNÍ.....	29
4.3.1	WALTRAUT COOPER	29
4.3.2	PETER FRIEDL	30
4.3.3	KRIŠTOF KINTERA	30
4.3.4	KATEŘINA ŠEDÁ.....	31
	VÝSLEDEK PRÁCE	32
5.1	PODOBA.....	32
5.1.2	DENÍK	33
5.1.3	ELEKTRONICKÉ ZAŘÍZENÍ.....	34
5.2	PRINCIPY FUNGOVÁNÍ.....	35
5.3	FOTO.....	36
	ZÁVĚR	39
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	40
	INTERNETOVÉ ODKAZY	41
	INTERNETOVÉ ZDROJE OBRÁZKŮ.....	42
	SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH.....	43

PODĚKOVÁNÍ

Velice rád bych poděkoval MgA. Leoně Matějkové, za její cenné rady, odborné vedení, podporu a volnost, kterou mi během mého studia dopřála. Dále pak MgA. Jiřímu Jindřichovi za věcné připomínky a rady.

Mým přátelům za oporu i inspiraci, kterou mi při tvoření byli. A v neposlední řadě i mé přítelkyni za neskutečnou motivaci a podporu v mé práci i v čemkoliv co dělám.

ABSTRAKT

Diplomová práce se bude zabývat generací narozenou v letech 1980-1995. Jde o generaci, která byla silně formována informačními technologiemi, přesto stále ví, jaký byl život bez nich. Prožila přechod tisíciletí a bude definovat to další.

Přestože, je pojem „kulturní generace“, potažmo Generace Y prozatím jen hypotézou, můžeme ji vnímat jako další pohled na současného člověka. Člověka, který vyrůstal ve svobodě, žijícího ve světě nepřeberných možností, které však mohou přinášet množství nelehkých rozhodnutí.

Práce si klade za cíl poskytnout autentickou výpověď založenou na osobních pocitech „člena“ Generace Y.

ABSTRACT

The dissertation address the generation born between the years 1980-1995. It's a generation that was strongly shaped by information technology, but who is still aware of what life was like without them. This generation experienced the millennium transition and will define the next.

Although the concept of "cultural generation" - hence Generation Y - is now only a hypothesis, we can perceive it as another perspective of contemporary human beings - those who grew up in the freedom and live in a world of countless possibilities. However, they can bring the amount of tough decisions.

The work aims to provide an authentic testimony based on personal feelings by a "member" of Generation Y.

KLÍČOVÁ SLOVA

**GENERACE, GENERACE Y, INTERNET, SVOBODA,
MOŽNOSTI, VÝPOVĚĎ DOBY, SPOJENÍ, IDENTITA,
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE**

KEY WORDS

**GENERATION, GENERATION Y, INTERNET, FREEDOM,
POSSIBILITY, STATEMENT, CONNECTION, IDENTITY,
DIGITAL TECHNOLOGY**

ÚVOD

Člověk má tendenci se na svět dívat svou zaujatou optikou. Proto následující stránky nemohou poskytnout ucelený obraz Generace Y, ale mohou nabídnout můj osobní vhled v korelaci s pohledy mých nejbližších přátel. Tato de facto generační výpověď je sice subjektivní ale natolik skutečná, že ji považuji za legitimní.

Nápad na zpracování tématu své vlastní generace jsem nosil v hlavě již delší dobu a s blížícím se koncem studia se pro mě toto téma stávalo čím dál tím více aktuálním. Potřeba odpovědět si na otázky, v jakém světě žijeme a jak mladý člověk může fungovat po opuštění bezpečného prostředí akademické půdy, kde nám bylo dopřáno pocitu výjimečnosti, ovlivňovala můj respekt k nejisté budoucnosti. Na jakých pilířích stojí hodnoty současné Generace Y? Co od života očekáváme a naopak můžeme nabídnout?

Všechny tyto otázky se staly motivem mé diplomové práce, kterou vidím jako završení jedné etapy života a využívám ji k přemítání nad vlastní identitou. V tradiční společnosti byl jedinec primárně determinován svým pohlavím a narozením se do určitého historického kontextu. Následný vývoj jedince se ubíral předem stanoveným směrem a až v moderní společnosti se stala identita procesem volby a rozhodování. A jaké jsou dnes naše možnosti volby? Nekonečné

Volba vlastní identity se pro nás stala dennodenní povinností, člověk si musí vybrat školu, profesi, práci, jídlo, oblečení, bydlení, politickou příslušnost, hudbu, kterou bude poslouchat, knihy, informační kanály, které bude číst ...

S rostoucí dostupností informací se naše volby násobí. Ze stovek každodenních voleb se skládá naše identita. To je však pro mnohé nelehký úkol, troufám si říct, že někdy až nadlidský. Bezbřehá svoboda dnešní doby nám kromě nezpochybnitelných výhod přináší i nové, nečekané výzvy, se kterými se musíme naučit vypořádat.

Způsob tohoto vypořádání jsem se v průběhu práce snažil nalézt. Stejně jako odpovědi na mé otázky spojené se současným světem a dobou mého dospívání, která vyústila v Generaci Y.

Pro mou generační výpověď budu hledat vhodný umělecký výraz, který bude odpovídat obsahu a vztahům, jež vnímám ve své generaci.

1 GENERACE

K pojmu generace můžeme přistupovat z mnoha úhlů pohledu, například z demografického, biologického, ekonomického, genealogického, sociologického, apod.

V mé práci se však zaměřím především na generaci z hlediska sociologického. Generací tak rozumíme osoby, které byly narozené a dospívaly přibližně ve stejné době. Tato „skupina“ je spojena dobově podmíněným stylem myšlení a své formativní roky prožívala ve shodných historických a kulturních podmínkách.¹

Generace se nejvíce profiluje v období významných společenských změn. Vzniká tzv. generační vědomí, které má svůj původ v *„názorech a postojích, které vznikají v reakci na sdílené sociální prostředí a situace. Utváří se na základě analogické sociologické a historické zkušenosti, byť u jednotlivých vrstevníků často individuálně modifikovaných. Pokud existují vhodné podmínky pro rozvoj generačního vědomí, vzniká i specifický generační životní styl“*.²

V průběhu 20. století došlo k nevídanému rozvoji industrializace a rozvoji moderních technologií a s těmito jevy i k i silnějšímu vymezení generací. To mělo vliv na zhoršení mezigeneračního porozumění. Dříve bylo trvání jedné gene-

¹ MAŘÍKOVÁ, Hana, PETRUSEK, Miloslav, VODÁKOVÁ, Alena. Velký sociologický slovník. 1. vyd. Sv. 1. Praha : Karolinum, vydavatelství Univerzity Karlovy, 1996. ISBN 80-7184-164-1. s. 339-340.

² MAŘÍKOVÁ, Hana, PETRUSEK, Miloslav, VODÁKOVÁ, Alena. Velký sociologický slovník. 1. vyd. Sv. 1. Praha : Karolinum, vydavatelství Univerzity Karlovy, 1996. ISBN 80-7184-164-1. s. 339-340

race přibližně 25 až 30 let. V současnosti se tato doba zkracuje na interval kolem 20 let. Z toho vyplývá, že již dnes je důležité vyvíjet snahu o lepší mezi-generační porozumění.

Tuto myšlenku jsem začal rozvíjet už v jedné ze svých minulých prací, která se zabývala hodnotou stáří. Společnost se dnes snaží stárnutí člověka kamuflovat či popřít. Nechápe stáří jako plynulé ukončení cesty životem. Do jisté míry je za to zodpovědný kult mládí, který ukazuje společensky úspěšné lidi. Jsou mladí, krásní a úspěšní. Naproti tomu, je stáří věková kategorie, kterou společnost tolik nepreferuje.

V dřívějších kulturách bylo ale stáří chápáno výrazně pozitivněji - bylo zdrojem informací a zkušeností nastřádaných předchozími generacemi. Starší generace zaujímaly v rodinné hierarchii výsadní postavení. Jejich životní moudrost kompenzovala nedostatek fyzických sil a poskytovala jim plnoprávné postavení v sociálním uspořádání.

Současná moderní společnost má díky internetu přístup k velkému množství informací. Může se tedy zdát, že jeden z hlavních významů generačního soužití - předávání zkušeností - se vytrácí.

Jaká je tedy současná kruciólní hodnota stáří? Stále v předávání informací. Hodnota předávané informace má totiž nezastupitelný význam v naší společnosti. Dokresluje a obohacuje naše vidění minulosti, ale i světa, ve kterém žijeme.

1.1 PŘEDSTAVENÍ PŘEDCHOZÍCH GENERACÍ

Pro jasnější vymezení a zasazení do kontextu společenského vývoje Generace Y uvedu i krátké charakteristiky generací předchozích.

1.1.1 BABY BOOMERS

Baby Boomers je generace narozená po druhé světové válce přibližně od poloviny čtyřicátých let do poloviny šedesátých let dvacátého století. Nejčastěji se objevuje rozpětí let od 1946 do 1964.¹ Období po ekonomické depresi ve 30. letech a po druhé světové válce mělo za následek relativní pocit bezpečí a ekonomickou prosperitu, proto se generace Baby Boomers vyznačuje tím, že je velmi optimistická a přinesla mnoho změn do tehdejší společnosti.

1.1.2 GENERACE X

U Generace X se nejčastěji datují roky narození mezi 1965 až 1985.² Od generace Baby Boomers se výrazně odlišuje v pesimistickém pohledu na svět. V době jejich dospívání se ve světě prvně objevující negativní společenské jevy - drogy, sexuálně přenosné choroby, interrupce, rozvody apod. To vše má za následek typický nedostatek důvěry v základní hodnoty a společnost. Tato generace také klade větší důraz na individualitu a má menší důvěru v budoucnost. Přes svou asi nejhorší reputaci mezi žijícími generacemi, bývají její zástupci označováni za zábavné a nekonvenčně žijící lidi.³

¹ *Baby boomers* [online]. [cit. 2016-05-03]. Dostupné z: <http://www.generacey.cz/zjisti-jaka-jsi-generace/baby-boomers>

² *Generace X* [online]. [cit. 2016-05-03]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Generace_X

³ HOWE, Neil, STRAUSS, William. *Millennials Rising : The Next Great Generation*. 1. vyd. New York : Vintage Books, 2000. ISBN 0-375-70719-0. s. 415.

2 GENERACE Y

2.1 DEFINICE GENERACE Y

Přestože, je pojem „kulturní generace“ - potažmo Generace Y - prozatím jen hypotézou, můžeme ji vnímat jako další pohled na současného člověka. Její užitečnosti si stále více všímají politici, zaměstnavatelé, marketingoví konzultanti a učitelé.

2.1.1 ČASOVÉ OHRANIČENÍ

Věkové ohraničení jednotlivých generací se u různých zdrojů mírně liší, můžeme však říci, že do generace Y spadají jedinci narození v osmdesátých a devadesátých letech dvacátého století.

Více než rok narození však zástupce této generace definují léta „formativního období“, tedy období mezi koncem dětství a začátkem dospělosti. *„Kulturní vlivy během formativních let pak udávají ráz celoživotnímu rozhodování, hodnotám, cílům a začlenění do společnosti.“¹*

¹ CHUM, Sebastian. *Současné generace X, Y a Z - krátké seznámení* [online]. 2013 [cit. 2016-05-11]. Dostupné z: <http://sebastianchum.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=372981>

2.1.2 NÁZVOSLOVÍ

Generace Y je pojem, který se poprvé objevil v srpnu 1993 v časopisu *Advertising Age*.¹ Autoři jako William Strauss nebo Neil Howe, zabývající se významem generací, propagovali spíše název *Millennials*. Název vychází z faktu, že současní mladí lidé dospívali na přelomu tisíciletí a tehdy se také utvářely jejich hodnoty. Generace Y také často bývá nazývána *Generation Why*; názvem plynoucím z fonetického znění anglického písmene „Y“ a anglického slova „why“. To má svůj důvod v jednom z nejvíce charakteristických znaků Generace Y - nebojí se ptát a hledat důvody proč.²

2.1.3 GEOGRAFICKÝ VLIV

Není v mém záměru ani v mých silách Generaci Y celosvětově zmapovat. Ačkoliv je Generace Y v současné společnosti přítomna v každém státu, navzájem se liší názory, časovým ohraničením a postoji, jež jsou zapříčiněny různými kulturními vlivy.

Česká Generace Y byla například od té americké a západoevropské vystavena společenské transformaci po pádu komunistického režimu v roce 1989. Tak jako ostatní země bývalého východního bloku, i Česká republika si musela projít složitým procesem, který ovlivňoval - a do jisté míry stále ještě ovlivňuje - všechny sféry společnosti.

Odchyly lze nalézt i mezi zástupci Generace Y žijícími v malých a velkých městech. Můžeme ale říci, že díky rozvoji internetu, komunikačních nástrojů a dostupnosti cestování, se jedná o první skutečně globální generaci.

¹ KOPECKÝ, Ladislav. *Public relations: dějiny - teorie - praxe*. Praha: Grada, 2013. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-4229-8. s. 224

² CRAWSHAW, Caitlin. Office through the ages [online]. 2007 [cit. 2016-05-11]. Dostupné z: WWW: <<http://working.canada.com/resources/story.html?id=eb4c3534-3951-42a1-88c8-655fbb4bb1c1&p=1>>.

2.2 FORMOVÁNÍ GENERACE Y

2.2.1 HISTORICKÉ UDÁLOSTI

Jak jsem již zmínil, vlivy formující generace má každý národ mírně odlišné. Na českou Generaci Y měla určitě největší vliv sametová revoluce v roce 1989 a následné rozdělení Československa v roce 1993, dále pak vstup do Severoatlantické aliance v roce 1999 a roku 2004 do Evropské unie.

Nicméně i řada zahraničních událostí měla díky globalizaci a rozšíření informačních zdrojů lokální dopad. Pro nás to byl například pád berlínské zdi, teroristický útok na Světové obchodní centrum v roce 2001 a kolaps světové ekonomiky v roce 2007. Z těch nejnovější vlivů lze jmenovat vznik islámského státu, teroristické útoky v Paříži v listopadu 2015 nebo momentální situaci okolo uprchlické krize.

Tyto události jistě ovlivňují nejednu generaci, myslím si však, že na mladé lidi, mají dopad největší. Díky téměř neomezené možnosti cestovat, snadnější komunikaci s vrstevníky z jiných národů a masovému používání sociálních sítí zažívají tyto události takřka v přímém přenosu. Dopad je o to větší, že mladí lidé ještě procházejí tzv. formativním obdobím.

Na druhou stranu Strauss a Howe uvádějí, že se Generace Y stala do jisté míry vůči špatným zprávám imunní.¹ Tento rezervovaný přístup ke katastrofám bude s největší pravděpodobností zapříčiněn informačním přesycením naší doby, přesto se jistě výrazně podvědomě podílí na našich postojích a vidění světa.

¹ HOWE, Neil, STRAUSS, William. *Generation 2000 : America's New Conformists* [online]. 2003 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: WWW:<http://www.lifecourse.com/media/articles/lib/2003/030003-axess.html>

2.2.2 SVOBODA

S příchodem sametové revoluce můžeme mluvit o příchodu svobody. Polistopadová definice svobody je postavena na volnosti v oblasti ekonomické aktivity, možnosti cestovat do zahraničí, zakoupení bytu, vyjádření svých názorů, přiznání víry a podobně.

Dnes považujeme svobodu vyjadřování či možnost vycestovat do jakékoliv části světa jako samozřejmost; můžeme tam dokonce strávit i delší čas při studijním či pracovním pobytu. Též máme velký výběr produktů, které lze koupit - nabídka je často větší než naše schopnost zorientovat se v nich.

2.2.3 VZDĚLANOST

Jeden z dalších společných znaků Generace Y je větší vzdělanost (daný fakt vyplývá z výsledků mezinárodního výzkumu TIMSS). K vyšší vzdělanosti přispívá i větší počet státních i soukromých škol, vzdělávacích kurzů a online výuky. „*Obecně jde o generaci, která vyrůstala v demokratické společnosti, je nebývale vzdělaná a žije v období geopolitického míru,*“¹ shrnuje sociolog Martin Buchtík ze Sociologického ústavu AV ČR.

Od minulých generací se Generace Y liší přístupem k informacím a jejich následným zpracováním. Mladí lidé se dokáží mnohem hlouběji a detailněji zabrat do témat, která je zajímají a hluboce o nich diskutovat.²

¹ SPĚVÁČKOVÁ, Martina. *Nebývale vzdělaní, závislí na internetu, říká o generaci Y sociolog* [online]. 2016 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/leonardo/dnes/zprava/nebyvale-vzdelani-zavisli-na-internetu-rika-o-generaci-y-sociolog--1602479>

² SPĚVÁČKOVÁ, Martina. *Nebývale vzdělaní, závislí na internetu, říká o generaci Y sociolog* [online]. 2016 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/leonardo/dnes/zprava/nebyvale-vzdelani-zavisli-na-internetu-rika-o-generaci-y-sociolog--1602479>

V jednom experimentu se také zjistilo, že mladí lidé dokáží na internetové stránce zpracovat informace až pětikrát rychleji než dospělí. Informace dokáží nejen rychle filtrovat, ale mají i celkový náskok v tom, jak se k požadovaným informacím dostat.¹

2.2.4 NÁSTUP DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Jsme první generace, která vyrůstala s počítači, mobilními telefony a dalšími komunikačními technologiemi, zároveň jsme poslední generace, která trávila dětství bez nich.

Dospívání s informačními technologiemi mělo nejzásadnější roli na formování „povahy“ Generace Y. Internet, a z něj vyplývající interakce se světem, z nás udělal první generaci, vyrůstající v podstatě vedle sebe. Změnil se způsob komunikace i způsob vnímání světa. Dalo by se oponovat, že informační technologie jsou důležité i pro Generaci X, ta je však vnímá spíše jako prostředek či nástroj.

Nová média přinesla nepřetržitý tok informací, sociální sítě nám umožnily možnost reagovat a zveřejňovat své názory, zážitky, fotky, videa. „... *Generace Y je zvyklá se svobodně vyjadřovat. Zároveň očekává, že se jejich názor počítá, že jejich názor, jakýkoliv názor, má cenu. Očekává, že bude vyslyšena.*“²

Digitálními technologiím a zejména sociálními sítím se budu více věnovat v následující kapitole, kde popíši jejich dopad na Generaci Y.

¹ DUFKOVÁ, Marie. *Generace Y* [online]. 2011 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: <http://www.3pol.cz/cz/rubriky/studenti/1433-generace-y>

² TRÉZOVÁ, Lucia. *Česká generace Y* [online]. 2015 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: http://www.brandbakers.cz/primo_z_pece/clanek/205

3 ZPOVĚĎ GENERACE Y

3.1 POHLED VEŘEJNOSTI NA GENERACI Y

Než uvedu svoji vlastní zповěď a zповěď mých přátel, uvedu i pohled veřejnosti na Generaci Y.

3.1.1 POHLED MÉDIÍ NA GENERACI Y

Většina médií přistupuje ke Generaci Y víceméně neutrálně, narazíme však i na spoustu jízlivých článků popisujících hloupou, domýšlivou, příliš individualistickou a zmatenou generaci. To, že je mládež považována za zkaženou, je zcela přirozený a opakující se jev ve společnosti.

Nemohu se ubránit dojmu, že média vydefinovala dogmatický popis Generace Y, který se v mírně upravené formě neustále opakuje. Stále dokola něco konstatují, ale nesnaží se hledat hlubší důvody našeho jednání.

Pro představu uvedu pár titulků z českého internetu.

Obr. 1

Obr. 2

Znuděná generace. A bez obalu říkám: přijde vlna sebevražd

Obr. 3

**GENERACE Y SE NEUMÍ
SMÍŘIT S TÍM, ŽE NENÍ
VÝJIMEČNÁ**

Obr. 4

*Šťěstí, čas, smysl. Co dalšího hledá
ztracená generace 21. století?*

Obr. 5

3.1.2 OSOBNÍ POHLED NA GENERACI Y

Mile mě naopak překvapila osobní zpověď muže pracujícího v advokátní kanceláři, kterou jsem našel na internetu. Psal o svém podstatně mladším kolegovi, který je ve firmě vnímán jako tvrdošíjný liberál neochotný pracovat přesčasy, všude byl a všechno zná. Věří ve spravedlnost a má pocit, že advokáti by měli sloužit nejen klientovi, ale také veřejnému zájmu.

Odměna ve formě peněz za přesčasy pro něj neplatí, na druhou stranu, když se pro něco nadchne a považuje to za smysluplné a užitečné, neváhá s tím strávit celý víkend, i když za to nebude finančně odměněn. Do zaměstnání chodí pozdě, protože před prací běhá a když z práce odchází v šest, tak proto, že jde na koncert. Spravedlnosti věří ne díky ideálům, ale díky lepšímu vzdělání a mnoha zahraničním pobytům, díky nimž má filozofický nadhled a spravedlnost mu zkrátka dává smysl. Pojednání je zakončeno úvahou, jak s takovými lidmi pracovat, když *„metoda cukru a biče na ně příliš neplatí (oni spíše očekávají zacházení v rukavičkách s láskou a porozuměním). Nezbyvá, než to zkusit přeci jen trochu jinak, než na co jsme byli zvyklí my. Nejen, že se investice do nich většinou vyplatí a vaši kancelář často posunou vpřed. Koncipienti generace Y jsou možná (doufejme) příslibem toho, o co by mělo jít všem advokátům, tedy že advokátní stav bude zase brzy veřejností vnímán jako skupina mravních lídrů s noblesou.“*¹

Jistě, jedná se pouze o nekvantitativní příklad zástupce Generace Y, zaujala mě ale autorova reflexe. Měl chuť o důvodech jednání mladého člověka přemýšlet a zjistit si více informací. Navíc se nebál s touto zkušeností podělit dál.

¹ TRUBAČ, Ondřej. *Koncipient Generace Y* [online]. 2015 [cit. 2016-05-20]. Dostupné z: <http://jinepravo.blogspot.cz/2015/11/ondrej-trubac-koncipient-generace-y.html>

3.1.3 POHLED SOCIOLOGA NA GENERACI Y

Velice mě zaujala přednáška "Paradox volby" Barryho Schwartze, který se věnuje problematice související s Generací Y, konkrétně volbami v každodenním životě. Mít svobodu volby je podle jeho slov skvělé, ale náročné.

Barry Schwartz (* 1946) je americký sociolog a psycholog. Též je profesorem na Swarthmore College v USA.¹

Přednáška začíná představením „oficiálního dogmatu“ všech západních průmyslových společností. Toto dogma zní následovně: *„Pokud chceme maximalizovat blahobyt našich občanů, dosáhneme toho maximalizací osobní svobody. Odůvodněním je jednak to, že svoboda sama o sobě a ze sebe je dobrá, hodnotná, cenná, nutná k tomu, aby mohl člověk být člověkem. A protože když budeme mít svobodu, každý z nás bude schopen jednat podle sebe a budeme dělat věci, které povedou k našemu většímu blahobytu. A nikdo nebude muset rozhodovat za nás. Maximalizace svobody dosáhneme tím, že maximalizujeme možnost výběru.“*²

Toto „oficiální dogma“ si můžeme zjednodušit do rovnice:

ČÍM VÍCE VÝBĚRU = VÍCE SVOBODY
ČÍM VÍCE SVOBODY = VÍCE BLAHOBYTU

¹ Barry Schwartz [online]. [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Barry_Schwartz

² Barry Schwartz: Paradox of choice [online]. [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: https://www.ted.com/talks/barry_schwartz_on_the_paradox_of_choice?language=cs

Autor dále uvádí několik příkladů, na kterých ukazuje dnešní „explozi výběru“.

Příklad 1

exploze výběru

V obchodě mají na výběr 175 různých druhů zálivek na salát. *„S tolika možnostmi k výběru ale máme nakonec potíž si vůbec něco vybrat. A když se nám podaří překonat paralýzu a rozhodneme se, jsme nakonec méně spokojeni s výsledkem své volby, než bychom byli, kdybychom se rozhodovali mezi méně možnostmi. K tomu existuje několik důvodů. Jedním je, že s tolika různými dresingy na výběr, když už si jeden koupíte, a on zrovna není skvělý, je snadné si představit, že kdybyste se bývali rozhodli jinak, udělali byste lépe. Takže se stane, že kvůli této imaginární alternativě litujete volby, kterou jste provedli a tato lítost odebere kousek z uspokojení nad tím, jak jste se rozhodli, i kdyby to rozhodnutí bylo dobré. Čím větší je výběr, tím snazší je litovat jakékoli nedokonalosti na tom, pro co jste se rozhodli.“¹*

Příklad 2

zvyšování očekávání

Jako druhý příklad autor uvádí nákup nových kalhot. Porovnává doby, kdy byly džíny k dostání jen v jednom druhu a příliš neseseděly - ale po nějaké době nošení a několika vyprání začaly celkem pasovat. „Dnes, když si jdete koupit kalhoty, se vás prodavač zeptá: *„Chcete úzké, volnější, nebo široké? Chcete s knoflíky nebo se zipem? Chcete oprané nebo mořené? Chcete záplatované? Chcete s rozparkem nebo zúžené...“* Sice odejdete s nejlépe padnoucími džíny, ale cítíte se hůř. *„Důvod, proč jsem se cítil hůř, je, že se všemi těmi možnostmi na dosah se moje očekávání toho, jak dobře mají padnout džíny,*

¹ Barry Schwartz: *Paradox of choice* [online]. [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: https://www.ted.com/talks/barry_schwartz_on_the_paradox_of_choice?language=cs

zvýšilo. Míval jsem malá očekávání. Neměl jsem žádná konkrétní očekávání, když byla jen jedna možnost. Když už jich mají 100 druhů, k čertu, jeden z nich by měl být dokonalý. A to, co jsem dostal, bylo dobré, ale ne dokonalé. A také jsem porovnával to, co jsem měl, s tím, co jsem čekal, a co jsem sehnal bylo zklamání v porovnání s tím, co jsem čekal. Když přidáváme do lidských životů možnosti, musí nutně zvyšovat i jejich očekávání toho, jak dobré tyto možnosti mohou být.“¹

Ke konci přednášky Schwartz mluví o stále více světově se rozšiřující klinické depresi. „Významnou příčinou depresí a také sebevražd je skutečnost, že lidé zažívají zklamání způsobené tím, že mají tak vysoké standardy. Potom, když mají sami sobě vysvětlit tuhle zkušenost, myslí si, že je to jejich chyba. Takže čistým výsledkem je, že se máme lépe obecně, objektivně se ale cítíme hůře. Není pochyb o tom, že nějaký výběr je lepší než žádný výběr, ale neznamená to, že větší výběr je lepší než nějaký výběr. Existuje nějaká magická hranice. Nevím jaká. Ale jsem si dost jistý, že už jsme dávno překročili moment, do kdy možnosti zvyšují náš komfort.“²

Dopad těchto uvedených příkladů se samozřejmě netýká jen Generace Y, myslím si však, že právě tuto generaci - eventuálně generaci mladší (Generaci Z) - tento každodenní „boj“ formuje či determinuje nejvíce.

¹ Barry Schwartz: *Paradox of choice* [online]. [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: https://www.ted.com/talks/barry_schwartz_on_the_paradox_of_choice?language=cs

² Barry Schwartz: *Paradox of choice* [online]. [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: https://www.ted.com/talks/barry_schwartz_on_the_paradox_of_choice?language=cs

3.2 MOJE ZPOVĚĎ

Já a moje generace jsme se narodili do jiného světa než naši rodiče. Máme odlišné požadavky, postoje a očekávání. Samozřejmě, každá generace má tendenci se distancovat od té předchozí a právě díky tomu může docházet ke společenskému posunu a pokroku.

Využíváme všech příležitostí, které nám dnešní doba nabízí. Máme možnost se vzdělávat, svobodně vyjadřovat, máme skoro neomezené možnosti cestovat. Vše, za co minulé generace bojovaly, je pro nás naprosto samozřejmostí. Málokdy se zamyslím nad tím, že to tak samozřejmé být nemusí.

Z čeho tedy vychází můj pocit, že je moje generace tak trochu „ztracená“? Z vnitřního chaosu v hodnotách, který pociťuji sám u sebe i svých nejbližších. Ideály a očekávání, které se formují v době našeho dospívání a studia, naráží na naši vlastní neschopnost si za nimi jít. Mentální zábrany, které omezují naše každodenní jednání.

Zdá se mi, že naše vlastní identita je roztržštěná, ovlivněná úspěchy druhých. Máme potřebu dostat se někam vysoko, ale pořádně ani nevíme kam. Na druhou stranu si myslím, že pro lidi, kteří mají vizi, vědí čeho chtějí dosáhnout, je doba neskutečně přívětivá. Pořád se ale jedná o menšinu. Navíc jsme obklopeni všudypřítomnou iluzí dokonalých životů a úspěchů druhých, servírovanou skrze sociální sítě. I přes rezervovaný přístup k těmto informacím je těžké se vyhnout hodnocení kvality vlastního života a porovnávání se s ostatními. Naše očekávání proto vyrostla do nevídaných rozměrů a o to větší zklamání nás čeká při snaze o jejich naplnění.

Doba nám přinesla nové výzvy v podobě neomezené svobody a nekonečného výběru, který ale způsobuje naši nerozhodnost a z ní vyplývající „traumata“. Mladý člověk se musí neustále rozhodovat - škola nebo práce, kariéra nebo rodina, cestování nebo se místní budování... Dříve byla životní dráha jedince poměrně jasně daná. Ale dnes? Možná je problém v pocitu, že se pro všechno musíme rozhodnout. Okamžitě. Navíc očekáváme znamení, potvrzení o našem správném konání. Hledáme jej u rodičů, přátel, na sociálních sítích. Ale jak řekla moje vedoucí práce - v životě se nelze ohradit. Břímě za vlastní rozhodnutí si musí každý nést sám.

Jeden z důležitých momentů mé práce bylo uvědomění si vnitřního zápasu hodnot přebraných od předchozích generací se stylem života dnešní doby. Myslet do budoucna, nejdříve dodělat školu, najít si práci, zabezpečit rodinu, děti, našetřit si na důchod a ten si pak teprve „užít“. Jako opozitum k tomu stojí dnešní uspěchaný svět, ve kterém je kladen nárok na úspěch, výkon a zábavu. Proto se zásadních rozhodnutí tolik bojíme. Bojíme se, že zklameme rodiče, přátele, sebe.

Jsme líní, nezažili jsme válku a ničeho si nevážíme, sedíme stále u počítače. Tak zní často s trochou nadsázky popis naší generace. Ano, technologie se staly běžnou součástí našeho života. Odpradáвна toužíme být ve spojení s ostatními lidmi, ale Generace Y je první, která skrze moderní technologie může vidět každý krok lidí kolem sebe. Technologie nám umožňují se skrze média vyjádřit, zhmotnit svoji identitu. Naše potřeba sdílet, být součástí a někam patřit tak může být naplněna díky těmto technologiím.

Víme co se děje na opačné straně světa, ale nevíme co se děje uvnitř nás samotných. Být v kontaktu je paradoxně čím dál tím těžší a to i přes relativní úzké spojení skrze sociální sítě, možnosti video-hovorů, messengerů. Jsme tedy opravdu ve spojení? V tom reálném, osobním nebo už se stal internetový život naší realitou? Musíme nalézt kompromis, myslím však, že osobní kontakt, vždy zvítězí před tím virtuálním.

I když se to možná z mojí zpovědi nezdá, vidím svou generaci optimisticky. Myslím, že jsme vcelku pozitivně smýšlející generace, věřící v lepší zítřky. Zajímající se o okolní svět. A když něčemu opravdu věříme, dokážeme si za tím tvrdě jít. V nepřeberných možnostech dnešního světa je však často těžké to najít a musíme intenzivně hledat v nás samotných.

Možná je Generace Y úplně stejná jako jiné generace; máme Facebook a své smartphony, ale snažíme se - stejně jako jiné generace - vypořádat s procesem dospívání, který není jednoduchý pro nikoho. Děláme to po svém, tak jako každá jiná generace.

3.3 ZPOVĚDI MÝCH PŘÁTEL

3.3.1 ZPOVĚĎ 1

Každá generace má svoje aspekty, které formují ty, co zrovna v tu dobu vyrůstají. Nejsem si jistá, jest-li úplně zvládnou popsat to, co formovalo mne.

Jsem dítě, které přišlo na svět v roce 90. V letech euforie z toho, že člověka nikdo neodposlouchává a že když řekne to, co si opravdu myslí, nikdo ho za to nezavře. Že svoboda je to nejdůležitější na světě. Ano to je to, co mi mí rodiče vštěpovali do hlavy asi nejvíce. Ale se svobodou přichází i velká zodpovědnost. Zodpovědnost za svoje rozhodnutí.

Když se Vám stane v životě něco nepříjemného, ať už maličkost během dne nebo zásadní životní zvrat, vždy má člověk sklony hledat viníka. Toho kdo může za jeho nezdar a neštěstí. Dřív bylo jednoduché ukázat prstem. Dnes už je velmi těžké toho „šotka“ identifikovat a však si myslím, že ve většině případů jsme viníkem sami. To si však ale nikdo nechce připustit.

Ano je to svobodná doba. Máme takovou volnost, že se z toho stala Jungle svobody. Je však velmi těžké v téhle jungli přežít aniž by vás hlodala zodpovědnost nebo sežralo svědomí. Je to každodenní boj o přežití. Boj mezi Vámi a Vašimi rozhodnutími. Pravo nebo levo? přátelé nebo partner? práce nebo studium? Evropa nebo Amerika? dítě nebo kariéra? A tak prostě zvolíte, protože Vám nic jiného nezbyvá...Stále volím..každý den..a pořád čekám..na co???Asi na znamení. Na znamení jest-li tahle volba byla správná, ale to znamení nepřichází. A já pořád přemýšlím, jest-li nebudu jednou litovat. Co by kdyby. Mohlo to být tak či onak? lepší či horší? Ale nenacházím odpovědi a znamení stále nepřichází? Přijde někdy? Moje mysl jede na plný obrátky. Přes den se jí snažím zaměstnat, abych jí nepodlehla. Jenže pak přijde večer a noc. A už není čím mysl zaměstnat. Člověk leží v posteli a všechny rozhodnutí se

mu míhají v hlavě. Chci to vypnout, ale není na to spínač. Oči bolí já chci spát, ale moje mysl nechce. Je totiž v přímém boji se zodpovědností. Zpovídá se jí, proč zvolila tuhle cestu a jaké racionální důvody jí k tomu vedly. Jenže zodpovědnost hlodá a hlodá a ptá se pořád dál, a já už prostě nevím, jak jí odpovědět. A tak si pouštím nějaký přibližný seriál, na který už koukám po sto milionty pátý. Jen abych mysl zabavila a zodpovědnost uspala. Zabírá to. Hýbající se obrázky uspávají mysl a tak zodpovědnost nemůže klást další otázky. A já se stávám oficiálním závislákem na hýbajících se stupidních obrázcích.

Mám pocit, že dřív to bylo jednoduché. Člověk byl v černém tunelu a prostě šel, za tím jediným světýlkem, které viděl. Dnes je to jako když se díváte přímo do slunce a pak, i když se kouknete kamkoliv, nevidíte nic. Ne, opravdu se nechci vrátit do tunelu, ale nevím jak mám odlehčit to obrovské břímě zodpovědnosti, které sebou vláčím, když nedostávám jediné znamení toho, že jedním správně.

3.3.1 ZPOVĚĎ 2

Je tu spousta důvodů proč ráno vstávat, ale já je nyní nevidím. Nechci je hledat a netoužím po nich. Bylo jich spousta a spousta jich zase bude. Ale jaký má být ten pro příští den? Představa, že vstávám a musím plnit povinnosti k finančním záležitostem mně důvod vstávat nedávají. Na co se mám těšit? Na myšlenky o umění? O těch teď pochybuji. Jak by mohly být, když se necítím být volná. Jsem svázaná už tím, že v životě něco musím. Občas toužím být tak volná, jak jen to je možné. Odprostit se od fyzické schránky a jen si tak proplouvat v nějakém teplém imaginárním místě plném uspokojení. Vím jak vypadá. Mám ho vysněné, možná to mi dává ten důvod žít. Nevím. O čem člověk přemýšlí ráno a o čem člověk přemýšlí večer? Budu mít vůbec zítra chuť pokračovat v tomto psaní? To nikdy nebudu schopna určit. Jistě že nebudu. Takhle to prostě nefunguje. Není to tak u mě s ničím. Proč nevydržím u jedné záliby celý život? Pořád mám tendence si určovat nějaký řád, který stejně nejsem schopna dodržovat. Je to jen chytře vymyšlená návnada k vyrovnanosti, kterou ani nechci. Vymýšlím si různé věci k tomu, abych se udržovala psychicky v pohodě. Proč už se konečně nevyrovnám s tím, že se to nikdy nestane. Protože věřím? Ale v co?

3.3.3 ZPOVĚĎ 3

Mám pocit, že naše generace si uvědomila, že žijeme rychleji, než chceme. A zvládá se mnohem lépe vymanit z vleku nutných banalit, které vedou akorát k nespokojenosti. Například uvolnění typu jít v pátek večer ven a v sobotu vstát pozdě je pro moje rodiče mrhání časem. Že mi to přináší radost a chuť do dalšího týdne vnímají jako chabou výmluvu.

Posun věkové hranice, kdy si mladí zakládají vlastní rodinu. Vzhledem k tomu, že od dětství mi rodiče vštěpují výhody vysoké školy, po maturitě bylo jasno. Vedlejší efekt typu, při vysoké škole se nebudeš věnovat práci, tudíž nebudeš mít moc peněz a budeš na nás závislá minimálně o pět let déle, už se mnou nikdo nediskutoval. Věřím, že až budu mít jednou svoje děti, budu mnohem pečlivěji naslouchat jejich přáním a snažit se jim poradit, jak za nimi jít. Život se nedá schematizovat na cestu uklízečky bez vysoké školy a úspěšné spokojené vysokoškolačky s prací snů.

Přehodnocování výchovy. Ve společnosti funguje fenomén sebeprosazování a k tomu je zapotřebí vysoké sebevědomí. Češi dle mého názoru příliš sebevědomí nejsou a naše generace se to snaží dohnat. „Je jedno co umíš, záleží na tom, jak to umíš prodat.“ Sebevědomí lidé se zvládnou lépe prosadit. Mám dojem, že tento názor mnoho lidí přijalo jako fakt. To je asi jeden z důvodů, proč mají děti pocit, že pro ně byl vybrán osud řídit zeměkouli a když pak vyrostou, práce je často neuspokojuje.

Skromnost stranou. Demonstrace sebevědomí je in. Díky tomu si může zpěvačka dělat legraci ze svých faldíků a na youtube má svůj kanál s obrovským množstvím fanoušků nespočet bizarních, a sociálně narušených lidí. A všichni hromadně sdílí své fotografie a selflaiky přibývá. A šílení youtubeři typu shopoholik Niko, Kim Kardashien jsou celebrity.

Facebook. Obrázková knížka dokonalých životů našich přátel. Motor k utrácení za blbosti. Z toho je člověk občas naštvaný, protože chce dělat věci, které ho naplňují a to nemusí nutně být dobře placená práce, nákupy, drahé restaurace a dovolené.

3.3.4 ZPOVĚĎ 4

Generace ypsilon je mi je velice blízká, je to doba má a mých vrstevníků. Mohu tedy poskytnout pouze zkreslený pohled. Myslím, že přirozená vlastnost každé generace je porovnávat se s tou předchozí a nutná potřeba se od ní odlišit. „My“ jsme se odlišili už na jejím začátku. Nastal politický převrat, otevřely se hranice a tím se nám naskytly možnosti, o kterých generace před námi jen snila. Jako synonymum naší generace vnímám tedy svobodu. Můžeme cestovat, studovat, volně se pohybovat, vyjadřovat, oblékat, bavit atd. V podstatě můžeme dělat, co chceme a jediné co nás omezuje je naše mysl a lenost. Tyto bezbřehé možnosti vedou někdy až ke zpochybňování, nerozhodnosti a pocitu ztracení. Dalším synonymem je mnohost. Nejen v materiální rovině, ale i v množství přijímaných informací, v našich nárocích a potřebách. Důležité je pro nás vzdělání, osobní uplatnění a kariéra. Jsme otevření všem možnostem, jaké nám společnost nabízí. Na úkor toho, cítím jistou „zabržděnost“ v osobním životě. Na rodině nám záleží, ale dostatečně si neuvědomujeme zákony přírody a biologické hodiny.

4 KONCEPT PRÁCE

4.1 VÝVOJ

Koncept práce vznikal celou dobu „mezi řádky“ mé analýzy a mým postupným urovnáváním si myšlenek, což bylo pro práci klíčové.

Práce vychází z pohnutky zastat se mojí generace/sebe či ji povzbudit. Moje první směřování proto mířilo k daru pro mou generaci. Líbily se mi konotace s darem spojené. Je to gesto, kterým děláme druhému člověku radost, vypovídá o darovaném i o nás samotných.

Dále jsem se zamýšlel, jak k daru přistupovat a co bude reprezentovat. Tyto úvahy mě vedly ke svobodě, možnostem a z nich vyplývající „ztracenosti“. Vyrůstali jsme ve svobodě, nejsem si však jistý, zdali jsme pro ni byli vychováni. Proto mě napadlo, zda dar nesměřovat pro budoucí generace - dětem. Dar, který by je „učil“ žít ve světě možností.

S ohledem na výrazně mladšího sourozence jsem si však uvědomil, že tato „příprava“ v dnešní společnosti už automaticky probíhá. A vrátil se ke své generaci.

Další úvahy mě vedly k myšlenkám, že i přes veškeré snahy a pozitiva dané doby je každá generace plná ztracených mladých lidí, kteří potřebují slyšet, že v tom nejsou sami. Chtěl jsem tedy vytvořit jakýsi společný artefakt těchto lidí. Symbol vzájemné propojenosti určité skupiny lidí - tak jako například prsten, který je nositelem určitého významu: zaslíbeného, ochranného, magického či náboženského nebo jako připomínka na nějakou osobu, členství ve spolku. Tímto nositelem může být cokoli - tetování, socha, obraz, kousek melodie.

4.2 VÝTVARNÁ INSTALACE

Dar, nositel určité myšlenky, zároveň hledání odpovědi týkající se naší „ztracenosti“ Generace Y. Všechny tyto části, které mou prací prostupují, jsem se rozhodl předat skrze výtvarnou instalaci.

Každý si musí srovnat své priority, najít a pochopit, co ho činí šťastným, jak naložit se svou svobodou. Proto se mým darem stávají deníky. Deník sám o sobě představuje prostor pro nahlédnutí na sebe sama, nalezení vzorců vlastního života. Může nám pomoci se vidět z jiného úhlu pohledu, k lepší sebereflexi. Mým pomyslným deníkem se stala tato diplomová práce a proto bych rád tuto zkušenost předal dál.

Instalace se skládá z pěti deníků obsahujících pět autentických zpovědí členů Generace Y — mojí a mých přátel. Ukazují určitý pohled mladých lidí na svou vlastní generaci. Obraz o Generaci Y má tedy svou počáteční podobu, je ale na dalších, jak deníky vykreslí naši generaci po svém zaplnění.

Deníky mají další obsahovou rovinu, jsou navzájem propojeny. Pracuji s myšlenkou, jak k osobnímu deníku přistupujeme. Myslím, že když po deníku „saháme“, je to - spíše než k záznamu našich úspěchů - pro srovnání se s nějakou strastí. Tohoto momentu využívám. Ve chvíli otevření jednoho z deníků se

na ostatních denících na krátkou chvíli rozsvítí symbol „Y“. Světlo zde představuje spojnici mezi „mnou“ a ostatními z Generace Y.

Krátká chvíle je zde definována 30 sekundami, což se ukazuje jako potřebný čas pro všimnutí si rozsvícení, ale i pro možnost náhodného spojení, kdy deník používá více lidí zároveň. V tomto případě se rozsvítí i deníky používané. Principy fungování dále rozvedu v následující kapitole.

Pro svou instalaci nebudu volit klasickou estetiku galerijního prostoru. Při vstupu do takových prostor na nás působí předměty v ní umístěné tak trochu jako drahé a vzácné zboží, kterého se nemáme dotýkat.¹ Mým záměrem je navodit intimní, osobní a do jisté míry autentický dojem. Takového pocitu se pokusím docílit v místě velké koncentrace lidí Generace Y, v prostorách fakulty umění a architektury - ateliéru.

Celkovou instalaci můžeme interpretovat různými způsoby. Přál bych si, aby byla vnímána více na pocitové úrovni nežli jen čistě racionálně.

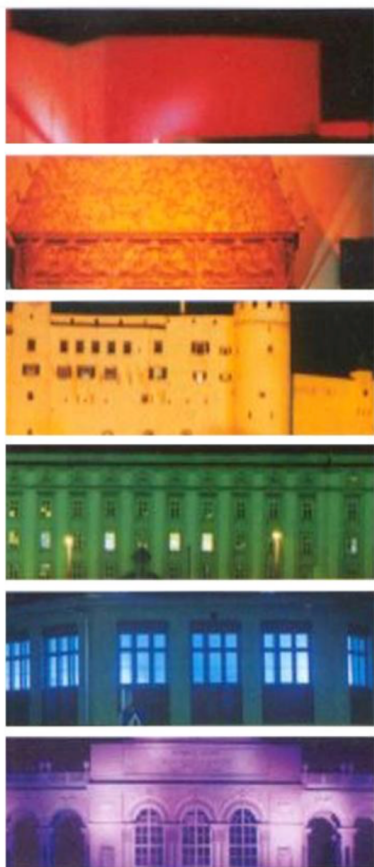
¹ O'DOHERTY, Brian. *Uvnitř bílé krychle: ideologie galerijního prostoru*. Praha: tranzit.cz, 2014. ISBN 978-80-87259-30-6. s. 67

4.3 MÁ PRÁCE V KONTEXTU SOUČASNÉHO UMĚNÍ

4.3.1 WALTRAUT COOPER

Waltraut Cooper, rakouská umělkyně, jejímž ústředním tématem je vztah světla a prostoru. Je považována za průkopnici digitálního umění. Počítačem řízené světelné instalace na fasádách domů doprovází zvukem. Ve velkém projektu Rainbow ponořovala vybrané historicky významné budovy do barevného světla jako symbol spojení mezi lidmi, časy a místy.

RAINBOW OVER AUSTRIA 21.-28.3.1999

RAINBOW FOR EUROPE 2004

WORLDWIDE RAINBOW 2014

Obr.6

4.3.2 PETER FRIEDL

Také se mi vybavila instalace, kterou jsem viděl na 56. bienále současného umění v Benátkách. Friedl skrze mnoho deníků, vystavených ve skleněných vitrinách, ukazuje míru muzealizace, jež jsme schopni připustit, abychom brali svou minulost jako vážnou věc.

Obr.7

4.3.3 KRIŠTOF KINTERA

Kryštof Kintera nechal pod Nuselský most postavit sochu v podobě lampy, svítící k nebi - Z vlastního rozhodnutí. Má připomínat více než dvě stovky lidí, kteří skokem z mostu ukončili svůj život. Absolvent Akademie výtvarných umění se k tématu světla často vrací, například v roce 2013 proměnil pražskou Petřínskou rozhlednu na maják, kde světlo využívá jako varovný signál.

Obr.8

Obr.9

4.3.4 KATEŘINA ŠEDÁ

Výtvarnice Kateřina Šedá je oceňovaná u nás i v zahraničí. Její sociálně-umělecké akce jsou mi velice blízké, nejvíce pak projekt *Je to jedno a Nic tam není*.

V akci *Nic tam není* pracuje Šedá s obyvateli malinké vesnice, lidmi, kteří se znají a přesto neznají. Hraje s nimi jakousi utopickou hru. Lidé ji vyplní tabulku svého obvyklého denního režimu. Ten se u všech ukáže jako skoro totožný a tak je přemluví, aby jednu sobotu dělali vše jako obvykle, ale najednou, ve stejný čas. Všichni jdou na nákup, obědvají, otevírají okna atd.

Obr.10

„Ukázalo se, že právě obyčejné věci mají ve spojení obrovskou sílu. Pocitu, kdy se otevře něco, co „není“ vidět, se nic nevyrovná.“¹

¹ ŠEVČÍK, Jiří (ed.). *České umění 1980-2010: texty a dokumenty*. Praha: Akademie výtvarných umění v Praze, Vědecko-výzkumné pracoviště, 2011. ISBN 9788087108277. s. 736

5 VÝSLEDEK PRÁCE

5.1 PODOBA

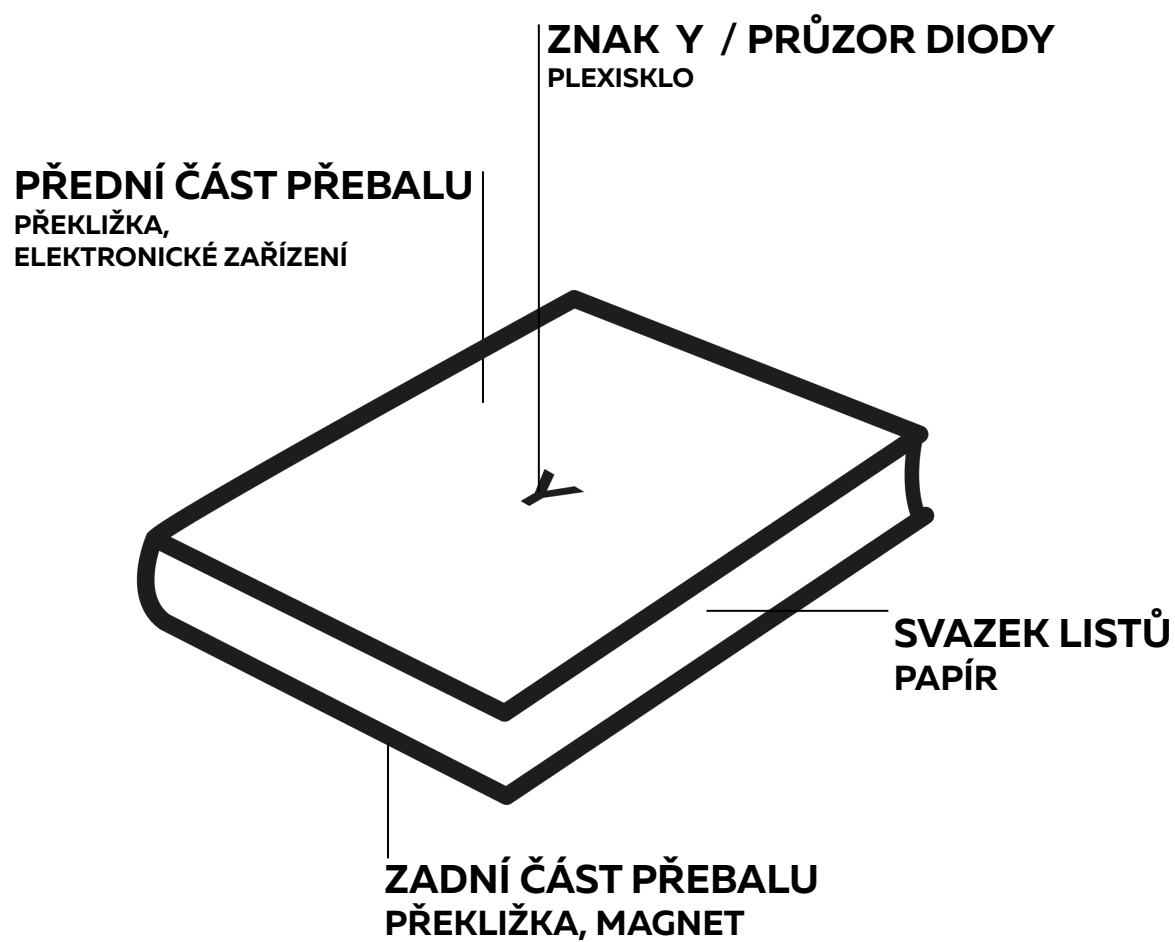
Tištěná kniha — deník, spojení s fyzickým světem. „*Reprezentuje cosi jako trvalou hodnotu; věc které se mohu dotknout a ujistit se, že jsem skutečná bytost obývající hmatatelný prostor. Že jsem součástí reálného prostředí a také kulturní kontinuity.*“¹

Deníky mají přebal vyrobený z letecké překližky. Je to přírodní materiál příjemný na pohled i dotek, jenž zároveň poskytuje úkryt pro elektronické zařízení. To je pro deník kardinální, ale může být očím ukryto.

Dominantou přední strany deníku se stal jednoduše znak naší generace - „Y“. Tuto čistou formu jsem zvolil z důvodu zachování významu samotného znaku Y a toho, co se za tímto znakem skrývá; doslova. Celkově je i typografická úprava řešena neokázale, aby nezasahovala do vnímání samotného obsahu deníků.

¹ PECINA, Martin. *Knihy a typografie*. 2. vyd., rozš. Brno: Host, 2012. ISBN 9788072948130. s. 76.

5.1.2 DENÍK

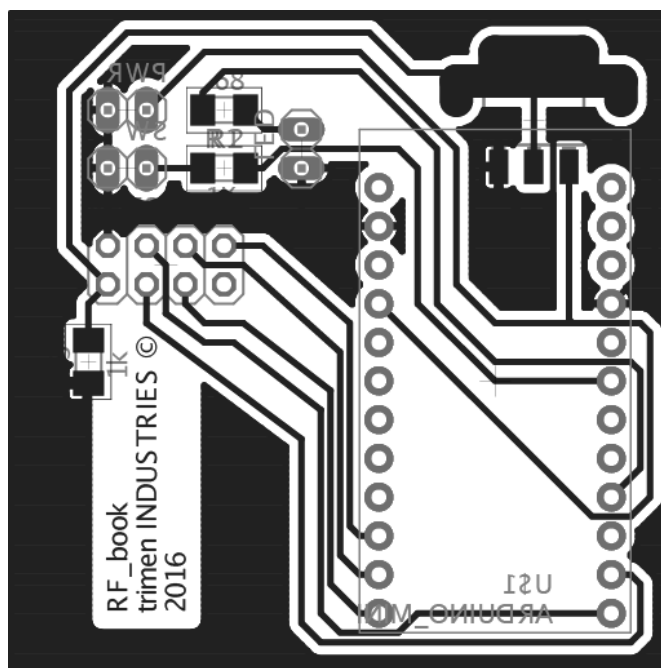

Obr.11 Podoba deníků

5.1.3 ELEKTRONICKÉ ZAŘÍZENÍ

Speciálně navržený plošný spoj je osazen vývojovou deskou s mikroprocesorem, komunikačním modulem se zesilovačem, baterií, magnetickým jazýčkovým kontaktem, LED diodou.

Mikroprocesor snímá stav magnetického jazýčku a ukládá si ho do proměnné. V případě změny stavu odvysílá informaci o změně stavu a uloží si jej do proměnné. V případě, že naopak přijme změněný stav z jiného zařízení, zkontroluje své proměnné a vykoná požadovanou akci — rozsvítí LED diodu.

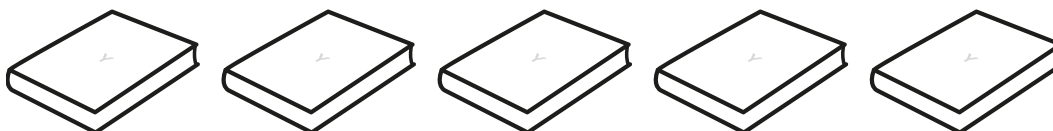

Obr.12 Návrh plošného spoje

5.2 PRINCIPY FUNGOVÁNÍ

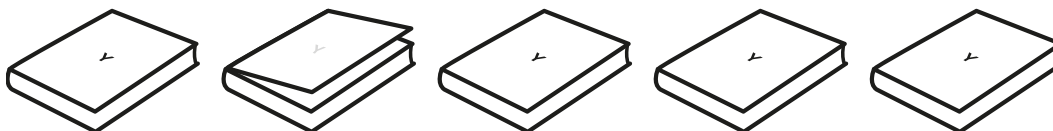
SITUACE - VŠECHNY DENÍKY JSOU ZAVŘENÉ

Pokud není žádný z deníků používán/otevřen, žádný nesvítí.

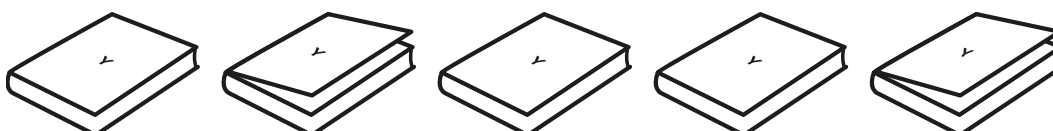
SITUACE - JEDEN DENÍK JE OTEVŘENÝ

Jeden z deníků je používán/otevřen, ostatní deníky se na malou chvíli rozsvítí.
Používaný deník nesvítí.

SITUACE - VÍCE DENÍKŮ JE OTEVŘENO

Jestliže se v jednu chvíli používá více deníků, krom ostatních se rozsvítí i deníky používané (svítí všechny).

Obr.13 Principy fungování

5.3 FOTO

Obr.14 Prototyp

Obr.15 Prototyp

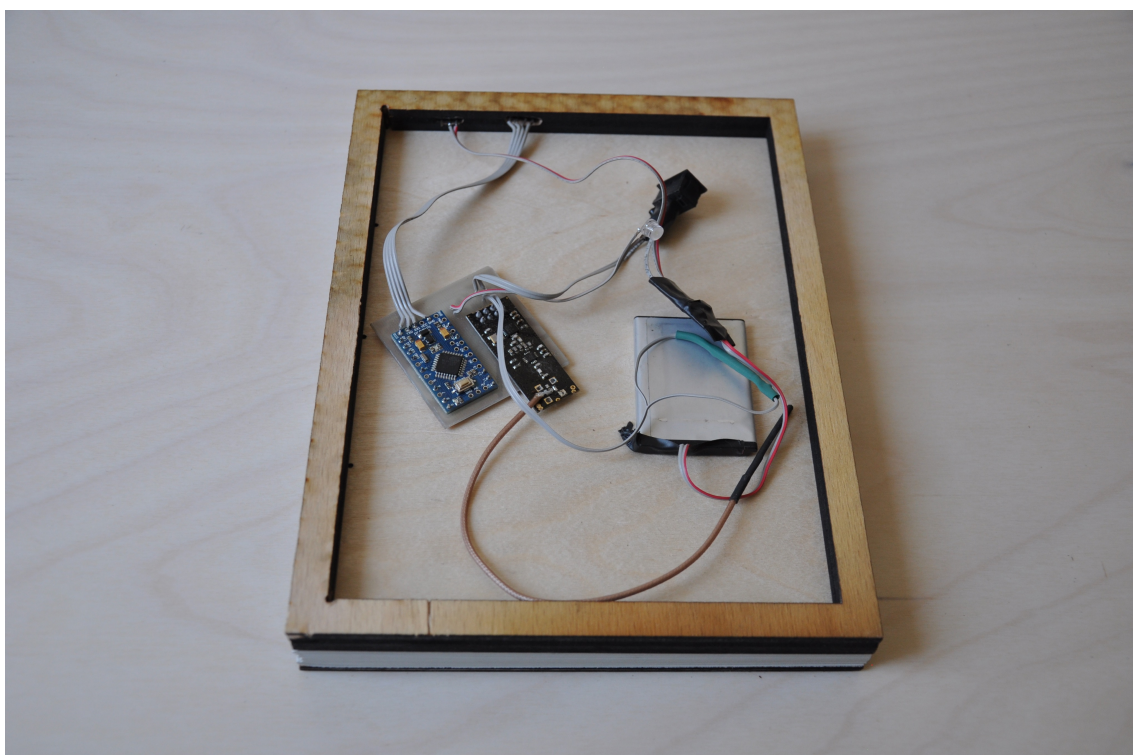
Obr.16 Prototyp

Obr.17 Prototyp

Obr.18 Prototyp

Obr.19 Prototyp

ZÁVĚR

Svou práci jsem od počátku považoval za myšlenkový experiment. Po celou dobu svého studia jsem zkoumal osobní vztahy, vztah člověka k architektuře, k jiným lidem, technologiím, světu. Zajímalo mě, jak budu postupovat, když se nebudu moci podívat „zvenčí“. Ukázalo se opravdu těžké objektivně popsat a hodnotit stav, který momentálně prožíváme, ale i tak si myslím, že je tato výpověď vypovídajícím fragmentem o Generaci Y.

Nastínil jsem okolnosti, které mou generaci formulovaly, jak jí vnímá veřejnost a hlavně jak se vnímá ona samotná. Na základě těchto poznatků jsem vytvořil dar své generaci. Deníky a jejich vzájemné propojení zde chápu jako gesto, které narušuje iluzi doby a vytváří sociální vazbu určité skupiny lidí. Deníky zároveň zkoumají přístup k našim vlastním postojům, mohou pomoci v selekci postojů, kterým opravdu věříme a těm, které jsme jen převzali. Dar pro Generaci Y může zároveň posloužit pro lepší mezigenerační porozumění.

Téma Generace Y pro mě bylo natolik zajímavé, že bych se mu chtěl nadále věnovat v rozsáhlejší souboru, např. v obsírněji pojaté výstavě.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

HOWE, Neil, STRAUSS, William. *Millennials Rising : The Next Great Generation*. 1. vyd. New York : Vintage Books. ISBN 0-375-70719-0.

KOPECKÝ, Ladislav. *Public relations: dějiny - teorie - praxe*. Praha: Grada, 2013. *Žurnalistika a komunikace*. ISBN 978-80-247-4229-8

MAŘÍKOVÁ, Hana, PETRUSEK, Miloslav, VODÁKOVÁ, Alena. *Velký sociologický slovník*. 1. vyd. Sv. 1. Praha : Karolinum, vydavatelství Univerzity Karlovy, 1996. ISBN 80-7184-164-1.

O'DOHERTY, Brian. *Uvnitř bílé krychle: ideologie galerijního prostoru*. Praha: tranzit.cz, 2014. ISBN 978-80-87259-30-6.

PECINA, Martin. *Knihy a typografie*. 2. vyd., rozš. Brno: Host, 2012. ISBN 9788072948130.

ŠEVČÍK, Jiří (ed.). *České umění 1980-2010: texty a dokumenty*. Praha: Akademie výtvarných umění v Praze, Vědecko-výzkumné pracoviště, 2011. ISBN 9788087108277.

INTERNETOVÉ ODKAZY

Baby boomers [online]. [cit. 2016-05-03]. Dostupné z: <http://www.generacey.cz/zjist-jaka-ysi-generace/baby-boomers>

Barry Schwartz [online]. [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Barry_Schwartz

Barry Schwartz: Paradox of choice [online]. [cit. 2016-05-1]. Dostupné z: https://www.ted.com/talks/barry_schwartz_on_the_paradox_of_choice?language=cs

CHUM, Sebastian. *Současné generace X, Y a Z - krátké seznámení* [online]. 2013 [cit. 2016-05-11]. Dostupné z: <http://sebastianchum.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=372981>

CRAWSHAW, Caitlin. Office through the ages [online]. 2007 [cit. 2016-05-11]. Dostupné z: WWW: <<http://working.canada.com/resources/story.html?id=eb4c3534-3951-42a1-88c8-655fbb4bb1c1&p=1>>.

DUFKOVÁ, Marie. *Generace Y* [online]. 2011 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: <http://www.3pol.cz/cz/rubriky/studenti/1433-generace-y>

Generace X [online]. [cit. 2016-05-03]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Generace_X

HOWE, Neil, STRAUSS, William. *Generation 2000 : America's New Conformists* [online]. 2003 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: WWW:<http://www.lifecourse.com/media/articles/lib/2003/030003-axess.html>

Kateřina Šedá [online]. [cit. 2016-05-26]. Dostupné z: <http://www.artlist.cz/katerina-seda-2651/>

SPĚVÁČKOVÁ, Martina. *Nebyvale vzdělání, závislí na internetu, říká o generaci Y sociolog* [online]. 2016 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/leonardo/dnes/_zprava/nebyvale-vzdelani-zavisli-na-internetu-rika-o-generaci-y-sociolog--1602479

TRÉZOVÁ, Lucia. *Česká generace Y* [online]. 2015 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: http://www.brandbakers.cz/primoz_pece/clanek/205

TRUBAČ, Ondřej. *Koncipient Generace Y* [online]. 2015 [cit. 2016-05-20]. Dostupné z: <http://jinepravo.blogspot.cz/2015/11/ondrej-trubac-koncipient-generace-y.html>

INTERNETOVÉ ZDROJE OBRÁZKŮ

Obr. č. 1 Dostupné z: <http://refresher.cz/27532-Generace-Y-Lini-a-znudení-hipsteri-kteri-maji-prehnane-sebevedomi-nebo-mladi-a-ambiciozni-lide-s-cilem-to-nekam-dotahnout>

Obr. č. 2 Dostupné z: <https://psychologie.cz/tezky-zivot-generace-y/>

Obr. č. 3 Dostupné z: <http://echo24.cz/a/wc5aF/znudena-generace-a-bez-obalu-rikam-prijde-vlna-sebevrazd>

Obr. č. 4 Dostupné z: <http://www.respekt.cz/denni-menu/prislusnici-generace-y-prilis-casto-slyseli-ze-jsou-vyjimecni>

Obr. č. 5 Dostupné z: <http://generace21.cz/79068-stesti-cas-smysl-co-dalsiho-hleda-ztracena-generace-21-stoleti/>

Obr. č. 6 Dostupné z: https://www.land-oberoesterreich.gv.at/Mediendateien/LK/PK_LH_Dr._Puehringer_30.5.2014_Internet.pdf

Obr. č. 7 Dostupné z: <http://cac-synagoguedelme.org/asset/1109/1140/559?fh>

Obr. č. 8 Dostupné z: <http://kristofkintera.com/pages-work/memento-mori.htm>

Obr. č. 9 Dostupné z: <http://www.signalfestival.com/2015/alumni/kristof-kintera/>

Obr. č. 10 Dostupné z: <http://www.artlist.cz/dila/nic-tam-neni-5385/>

SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH

Obr. č. 1	30
Obr. č. 2	13
Obr. č. 3	13
Obr. č. 4	13
Obr. č. 5	13
Obr. č. 6	29
Obr. č. 7	30
Obr. č. 8	30
Obr. č. 9	30
Obr. č. 10	31
Obr. č. 11 Podoba deníku	33
Obr. č. 12 Návrh plošného spoje - Tadeáš Miřha	34
Obr. č. 13 Principy fungování	35
Obr. č. 14 Prototyp	36
Obr. č. 15 Prototyp	36
Obr. č. 16 Prototyp	37
Obr. č. 17 Prototyp	37
Obr. č. 18 Prototyp	38
Obr. č. 19 Prototyp	38